

มหาวิทยาลัยมหิดล
มโหฬารวิทยาเขต

สมุนไพรรที่ต้องหยุดก่อนการผ่าตัด

กระเทียม (Garlic)

คุณสมบัติ

- ยับยั้งการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด
(Antiplatelet)
- ขยายหลอดเลือด (Vasodilatory action)
- ต้านการเกิดลิ่มเลือด (Antithrombotic)
- เพิ่มการสลายตัวของลิ่มเลือด
(Fibrinolysis)
- ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ cytochrome P450
- ลดระดับน้ำตาลในเลือด
(Antihyperglycemic effect)

ข้อควรระวังในการรับประทานความรู้สึก

- ลดความดันเลือด
- เลือดออกผิดปกติ
- น้ำตาลในเลือดต่ำ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- **7 – 14 วัน**

** หากรับประทานกระเทียมทั้งรูปแบบสดและรูปแบบสารสกัด ที่ขนาดมากกว่า 1 ช้อนชาหรือ 4 กรัมต่อวัน แนะนำให้หยุดใช้กระเทียม **อย่างน้อย 4 สัปดาห์** **

ขิง (Ginger)

คุณสมบัติ

- ออกฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ thromboxane synthetase
- เพิ่มระดับสาร prostacyclin
- เพิ่ม bleeding time

ออกฤทธิ์ยับยั้งการเกาะกลุ่ม
ของเกล็ดเลือด (Antiplatelet)

ข้อควรระวังในการรับประทานขิง

- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 5 – 14 วัน

ขมิ้นชัน (Turmeric)

คุณสมบัติ

- ออกฤทธิ์ยับยั้งการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือดผ่านกระบวนการ thromboxane metabolism
- ออกฤทธิ์ต้านการแข็งตัวของเลือด โดยยับยั้งการสร้าง thrombin และ factor Xa

ข้อควรระวังในการระงับความรู้สึก

- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 14 วัน

ตั้งกุย (Dong Quai)

คุณสมบัติ

- ออกฤทธิ์ยับยั้งการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด (Antiplatelet)
- ออกฤทธิ์ต้านการแข็งตัวของเลือด (Anticoagulants) โดยมีอนุพันธ์ของสารในกลุ่ม coumarin เป็นหนึ่งในสารออกฤทธิ์
- มีฤทธิ์ขยายหลอดเลือดจากการหลั่ง nitric oxide และลด thromboxane A2

ข้อควรระวังในการรับประทาน

- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 14 วัน

ถั่งเช่า (Cordyceps)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ยับยั้งการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด (Antiplatelet)*
- ฤทธิ์ต้านการแข็งตัวของเลือด*

*การศึกษาในหลอดทดลอง

ข้อควรระวังในการรับประทาน

- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 7 – 14 วัน

แปะก๊วย (Ginkgo)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ต้านการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด โดยยับยั้ง platelet activating factor (PAF antagonist)
- ฤทธิ์ต้านการแข็งตัวของเลือด

ข้อควรระวังในการรับประทาน

- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 5 – 14 วัน

โสม (Ginseng)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ต้านการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด โดยยับยั้ง platelet activating factor (PAF antagonist)
- ฤทธิ์ลดระดับน้ำตาลในเลือด

ข้อควรระวังในการรับประทาน

- น้ำตาลในเลือดต่ำ
- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 7-14 วัน

ฟ้าทะลายโจร (Kariyat)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ลดการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือดในหลอดทดลอง แต่ผลทางคลินิกนั้นต้องทำการศึกษาเพิ่มเติม
- ฤทธิ์ขยายหลอดเลือด
- เพิ่มการทำงานของเอนไซม์ cytochrome P450 โดยเพิ่มการทำงานของ CYP1A1 และ CYP2B
- ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ cytochrome P450 โดยยับยั้ง CYP2C9, CYP2E1 และ CYP3A4

ข้อควรระวังในการระงับความรู้สึก

- ลดความดันเลือด
- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- คำแนะนำของ Society for Perioperative Assessment and Quality improvement (SPAQI) แนะนำหยุด **14 วัน**

มะระขี้นก (Bitter melon)

คุณสมบัติ

- เสริมการหลั่งอินซูลินจากตับอ่อน
- เพิ่มการนำกลูโคสเข้าสู่กล้ามเนื้อ

ข้อควรระวังในการรับประทาน

- น้ำตาลในเลือดต่ำ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 14 วัน

กัญชา (Cannabidol)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ลดการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือดในหลอดทดลอง

ข้อควรระวังในการระงับความรู้สึก

- สารสกัดจากกัญชาอาจส่งผลทำให้ฤทธิ์ของยาระงับความรู้สึกนานขึ้น

**SPAQI ไม่แนะนำให้ใช้กัญชาไม่ว่าจะรูปแบบสด,
สารสกัด หรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร**

กระท่อม (Kratom)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ลดปวดคล้าย opioid
- มีผลกระตุ้นระบบประสาท
- หากใช้ในระยะเวลายาวอาจส่งผลกระทบต่อระบบประสาท เช่น การชัก

SPAQI **ไม่แนะนำ**ให้ใช้กระท่อมไม่ว่าจะรูปแบบสด,
สารสกัด หรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

มหาวิทยาลัยมหิดล
นิพนธ์คุณาภา

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ต้องหยุด ก่อนการผ่าตัด

วิตามินอี (Vitamin E)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ยับยั้งการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด
- ฤทธิ์ละลายลิ่มเลือด
- ฤทธิ์ต้านการอักเสบ ลดอนุมูลอิสระ
- **วิตามินอีมากกว่า 300 มิลลิกรัมต่อวัน** จะเสริมฤทธิ์ต้านเกล็ดเลือดของยา aspirin และเสริมฤทธิ์ต้านการแข็งตัวของเลือดของยา warfarin

(Vitamin E 1 I.U. = 0.666 milligram D-alpha-Tocopherol)

ข้อควรระวังในการรับประทาน

- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- **7-14 วัน**

รูปภาพจาก siriraj drug list

น้ำมันปลา (Fish oil)

คุณสมบัติ

- ลดความดันโลหิต
- ลดการเกาะตัวของไขมันที่ผนังหลอดเลือดและลดระดับไขมันไตรกลีเซอไรด์ในเลือด
- ป้องกันโรคสมองเสื่อมและป้องกันอาการสมองขาดเลือด
- ในทางทฤษฎี คุณสมบัติของน้ำมันปลาจะลดการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด เนื่องจากยับยั้ง arachidonic acid ที่ผิวของเกล็ดเลือด

การศึกษาในอดีต แนะนำให้หยุดน้ำมันปลา **14 วัน** ก่อนการผ่าตัด

- ในปัจจุบันไม่มีหลักฐานทางการแพทย์ที่แสดงให้เห็นว่าน้ำมันปลามีผลเพิ่มปริมาณเลือดออกในช่วงผ่าตัด

ไม่มีความจำเป็นต้องหยุด น้ำมันปลาก่อนผ่าตัด

*ควรพิจารณาหยุดการใช้ในการผ่าตัดที่มี high risk bleeding

น้ำมันอีฟนิงพริมโรส (evening primrose oil)

คุณสมบัติ

- Dihomo-gamma linoleic มีฤทธิ์ต้านการแข็งตัวของเลือด ผ่านทางกลไก prostaglandin E1 และลด thromboxane B2
- ฤทธิ์ยับยั้งการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด

ข้อควรระวังในการระงับความรู้สึก

- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- **อย่างน้อย 7-14 วัน**

โคเอนไซม์คิว 10 (Coenzyme Q10)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ
- ฤทธิ์ช่วยการทำงานของเยื่อหุ้มเซลล์ (membrane stabilizer)

ข้อควรระวังในการรับประทาน

- ความดันโลหิตต่ำ โดยการเพิ่มการสร้าง nitric oxide ซึ่งเป็นสารที่ช่วยให้หลอดเลือดขยายตัว

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 14 วัน

รูปภาพจาก siriraj drug list

กลูโคซามีน (Glucosamine)

คุณสมบัติ

- ฤทธิ์ยับยั้งการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือดคล้าย aspirin
- มีอันตรกิริยากับยา warfarin โดยเพิ่มการทำงานของ warfarin

ข้อควรระวังในการระงับความรู้สึก

- เลือดออกผิดปกติ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 48 ชั่วโมง

Saw palmetto

คุณสมบัติ

- เพิ่ม bleeding time เพิ่มความเสี่ยงการเกิดปัสสาวะเป็นเลือด (hematuria) และเพิ่มการเสียเลือดระหว่างการผ่าตัด (operative bleeding)
- กลไกของการเกิดเลือดออกยังไม่เป็นที่แน่ชัด แต่พบว่ายับยั้งเอนไซม์ cyclooxygenase ในสัตว์ฟันแทะ

ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด

- 14 วัน

สมุนไพรและผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่ต้องหยุดก่อนผ่าตัด

สมุนไพร	ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด
กระเทียม (Garlic)	14 วัน
ขิง (Ginger)	14 วัน
ขมิ้นชัน (Turmeric)	14 วัน
ตังกุย (Dong Quai)	14 วัน
ถั่งเช่า (Cordyceps)	14 วัน
แปะก๊วย (Ginkgo)	14 วัน
โสม (Ginseng)	14 วัน
ฟ้าทะลายโจร (Kariyat)	14 วัน
มะระขี้นก (Bitter melon)	14 วัน
กัญชา (Cannabidol)	ให้หยุดใช้
กระท่อม (Kratom)	ให้หยุดใช้

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร	ระยะเวลาที่แนะนำให้หยุดก่อนผ่าตัด
Vitamin E	14 วัน
Evening primrose oil	14 วัน
Coenzyme Q10	14 วัน
Saw palmetto	14 วัน
Glucosamine	48 ชั่วโมง
น้ำมันปลา (Fish oil)	ไม่จำเป็นต้องหยุด (** ควรพิจารณาหยุดการใช้ในการผ่าตัดที่มี high risk bleeding)

วิตามินและผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่สามารถใช้ได้ ก่อนและระหว่างการผ่าตัด

- Calcium
- Folic
- Ferrous
- Green tea extract
- Magnesium
- Melatonin
- Phosphorous
- Potassium
- Vitamin A
- Vitamin B
- Vitamin C
- Vitamin D
- Zinc

Reference

- พัชรียา นีวัฒน์ภูมิินทร์. ยาสมุนไพรและอาหารเสริม ใน: อรรจุมมา ชัยวัฒน์, มิ่งขวัญ วงษ์ยิ่งสิน, บรรณาธิการ. การประเมินผู้ป่วยก่อนการผ่าตัด เล่ม2 (Essentials in Preoperative Assessment vol.2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล; 2566. หน้า 391-419.
- Cummings KC 3rd, Keshock M, Ganesh R, Sigmund A, Kashiwagi D, Devarajan J, Grant PJ, Urman RD, Mauck KF. Preoperative Management of Surgical Patients Using Dietary Supplements: Society for Perioperative Assessment and Quality Improvement (SPAQI) Consensus Statement. Mayo Clin Proc. 2021;96(5):1342-55. doi: 10.1016/j.mayocp.2020.08.016.
- Akintoye E, Sethi P, Harris WS, Thompson PA, Marchioli R, Tavazzi L, Latini R, Pretorius M, Brown NJ, Libby P, Mozaffarian D. Fish Oil and Perioperative Bleeding. Circ Cardiovasc Qual Outcomes. 2018;11(11):e004584. doi: 10.1161/CIRCOUTCOMES.118.004584.
- Grillo R, Reis BAQ, Brozoski MA, Traina AA, Melhem-Elias F. Optimizing drug regimens and supplementation in orthognathic surgery: A comprehensive and practical guide. J Stomatol Oral Maxillofac Surg. 2024;125(1):101639. doi: 10.1016/j.jormas.2023.101639.
- OrthoIndy. Are supplements safe to take prior to surgery? [Internet]. Midwest: OrthoIndy; 2024 [cited 2024 May 9]. Available from: <https://www.orthoindy.com/supplements>